

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

ดร.จรรยา ตาล่า

"...งานคือชีวิต ชีวิตคืองานบันดาลสุข
ทำงานให้สนุก เป็นสุขเมื่อทำงาน..."

การสร้างความสุขในที่ทำงานถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้การบริหารองค์กรเป็นไปด้วยความราบรื่น เนื่องจากการที่คนในองค์กรมีความสุขจะเป็นการเพิ่มทั้งปริมาณและคุณภาพของผลผลิต ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ลดความเครียดและความขัดแย้งในองค์กร ซึ่งช่วยให้องค์กรเจริญก้าวหน้าและพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แล้วอะไรล่ะ ที่เรากล่าวว่าเป็นความสุขในที่ทำงาน

ลองตรวจสอบตัวเองนะว่า เรามีความรู้สึกเหล่านี้อยู่บ้างรึเปล่า ถ้าใช่ คุณนับว่าเป็นคนที่โชคดี เพราะคุณคือผู้ที่มีความสุขกับงานของคุณอย่างแท้จริง เพราะที่ทำงานคือที่ที่เราใช้ชีวิตในแต่ละวันมากที่สุด เราให้เวลากับงานมากกว่าครอบครัว เพื่อน แฟน แม้แต่งานอดิเรกที่เราชอบ อย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่เราต้องคำนึงถึงเกี่ยวกับความสุขในที่ทำงานก็คือ

ความสุขในที่ทำงานเป็นทางเลือก ไม่มีใครที่จะผลักดันให้ใครมีความสุขหรือ กัดให้ใครไม่มีความสุขได้ เมื่อไหร่ก็ตามที่มีคนมาคอยบอกว่าคนที่มีความสุขคือ คนถูกและคนที่ไม่มีความสุขคือคนผิด เมื่อนั้นก็จะเกิดการต่อต้านทำให้ความสุขนั้นลดลงได้

ความสุขในที่ทำงานของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน
พวกเราทุกคนแตกต่างกัน สิ่งเดียวกันอาจทำให้หลาย ๆ คนมีความสุข
แต่หลาย ๆ คนอาจไม่มีความสุข

ความสุขในที่ทำงานนั้นยืนยาว ความสุขไม่สามารถสร้างขึ้นได้ในทันทีทันใด
ความสุขในที่ทำงานไม่ใช่การมีความสุขที่นี่ เดี่ยวนี้ แต่เป็นความสุขสำหรับวัน
พรุ่งนี้ ปีหน้า และอีกสิบปีข้างหน้า

ความสุขในที่ทำงานมิใช่ความสุขชั่วฉริ่นครัน การทำงานมักจะมีสิ่งที่ทำให้เรารู้สึกเบื่อหน่าย
วันที่แยะ ๆ การมีความสุขในที่ทำงานไม่ใช่ เราจะมีความสุขอยู่ทุก ๆ วัน
แต่หมายถึงเรามีความสุขมากกว่าความทุกข์

ความสุขในที่ทำงานไม่ใช่ความสนุกสนานหรือเกม เป็นสิ่งที่ดีที่เราได้หัวเราะ
และสนุกในที่ทำงาน แต่มันไม่ใช่เพียงแค่นั้น ความสุขในที่ทำงานหมายถึง
ความสุขกับงาน ไม่ใช่ความสุขกับเรื่องไม่จริงจิง ขำขิ้น หรือตลก

คนที่มีความสุขในที่ทำงานไม่ใช่คนที่เบิกบาน ครื้นเครง
สนุกสนานไปทั่ว คนที่มีความสุขในที่ทำงานอาจจะเป็นคนขี้อาย
ดูเครียด แต่มีความสุขกับงานที่ตนทำ

ดร. ประพนธ์ ผาสุกขิต สถาบันส่งเสริมความรู้เพื่อสังคม ได้แสดงความคิดเห็นไว้ว่า ปัจจัยหลักที่
ทำให้คนทำงานได้อย่างมีความสุข มี 4 ปัจจัย คือ

- 1) งาน... งานที่ทำนั้นมีความท้าทายหรือไม่ เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้แสดงศักยภาพอย่าง
เต็มที่หรือไม่ ทำให้ผู้ปฏิบัติรู้สึกมีคุณค่าหรือไม่ เพียงใด
- 2) วัฒนธรรมการทำงาน... เปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ตัดสินใจ มีส่วนร่วม มีความรู้สึกเป็น
เจ้าของหรือไม่ เพียงใด
- 3) ปัจจัยแวดล้อม... สภาพแวดล้อมในที่ทำงานส่งเสริมหรือเอื้ออำนวยต่อการทำงานหรือไม่
ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างไร
- 4) ภาวะผู้นำ... ผู้นำส่งเสริมการทำงานหรือไม่ มีการให้ทิศทางที่ชัดเจนในการทำงานหรือไม่
สามารถสร้างขวัญกำลังใจได้ดีเพียงใด

รายงานวิจัยต่าง ๆ ได้สรุปไว้ว่า ผู้ที่มีความสุขมักจะประสบความสำเร็จมากกว่าบุคคลอื่น ๆ ที่
เป็นเช่นนั้นเนื่องจากคนที่มีความสุขมักจะมองโลกในแง่ดี เข้าสังคมได้ง่าย เป็นที่ชื่นชอบ มีความตื่นตัว
และมีพลัง ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือปัจจัยที่สำคัญที่นำเขาเหล่านั้นก้าวไปสู่ความสำเร็จ

แล้วทำอย่างไรล่ะ ที่เราจะมีความสุขได้ที่ทำงาน JoAnna Brandi ได้เสนอ 8 วิธี ในการ
ส่งเสริมความสุขในที่ทำงาน ดังนี้

- 1) การมองในแง่ดี (optimism) มีงานวิจัยกล่าวว่า คนที่มองในแง่ดีมีอายุยืนยาวกว่าคนที่มองในแง่ไม่ดี ถึง 10 ปี
- 2) การแสดงความขอบคุณ (gratitude) การแสดงความขอบคุณต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่ดีในการทำงานและเป็นวัฒนธรรมที่ดีในองค์กร
- 3) ให้อภัย (forgiveness) การสร้างความสงบสุข เป็นหนทางแห่งความสุข
- 4) พัฒนาตนเองทางการพูด (improve yourself- talk) การพูดในทางบวกช่วยลดความเครียดและทำให้สมองผ่อนคลาย มีความคิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้
- 5) ปลดปล่อย (flow) ลืมสิ่งที่ไม่ดี ปล่อยให้มันผ่านไป การลืม เป็นวิธีหนึ่งที่ส่งเสริมความสุขที่ดี
- 6) มีความสุขหรือเพลิดเพลินกับสิ่งที่ทำ (savor) ความเพลิดเพลินกับงานนั้นเราสามารถสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทั้งก่อนที่เราจะลงมือทำ ขณะที่ทำ และคิดถึงมันหลังจากงานได้ลุล่วงไปแล้ว
- 7) มองมุมใหม่ (reframe) การมองสิ่งเดิม ในมุมใหม่ ๆ จะช่วยให้ความคิดในทางลบเปลี่ยนแปลงไปในทางบวกมากขึ้น
- 8) การสร้างความสุขจากสิ่งที่เราทำได้ดี (building on strength) ความสุขนั้นจะเป็นความสุขที่ยั่งยืนถ้าเป็นความสุขที่เราได้ทำสิ่งที่เราทำได้ดี หาโอกาสได้ทำในสิ่งที่ตนเองทำได้ดีแล้วคุณจะไม่เบื่อและมีความสุข

ความสุขถือว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดำรงชีวิต
 ความสุขในที่ทำงานก็คือ ความสุขของคนทำงาน
 การที่คนทำงานมีความสุขเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ
 ขอให้ทุก ๆ คน มีความสุขกับการทำงานในทุก ๆ วันนะคะ

อ้างอิง:

ประพนธ์ ฝาสุกยี่ด (2549) Happy Workplace - สวรรค์ในที่ทำงาน (ออนไลน์) สืบค้นจาก

<http://gotoknow.org/blog/beyondkm/58183>, 20 เมษายน 2552.

Boonchong Chawsithiwong (2550). Happy Workplace. วารสารพัฒนาสังคม. ปีที่ 9 ฉบับที่ 2
 เดือน ธันวาคม 2550 หน้า 61-93.

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

“...งานคือชีวิต

ชีวิตคืองานบันดาลสุข

ทำงานให้สนุก

เป็นสุขเมื่อทำงาน....”

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

คนในองค์กรมีความสุข จะเป็นการเพิ่ม

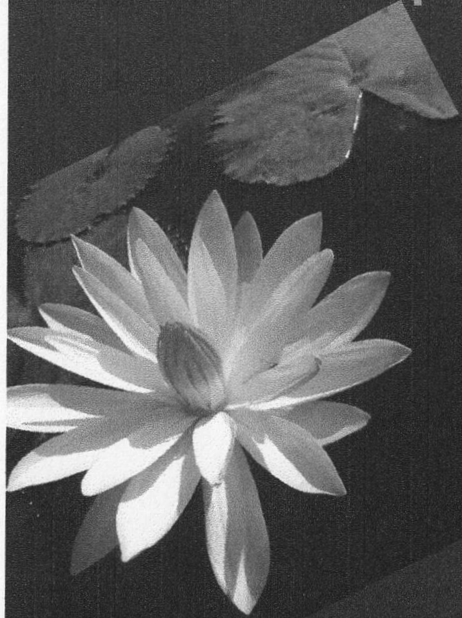
ทั้งปริมาณและคุณภาพของผลผลิต

ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

ลดความเครียดและความขัดแย้งในองค์กร

ช่วยให้องค์กรเจริญก้าวหน้าและพัฒนาได้

อย่างมีประสิทธิภาพ

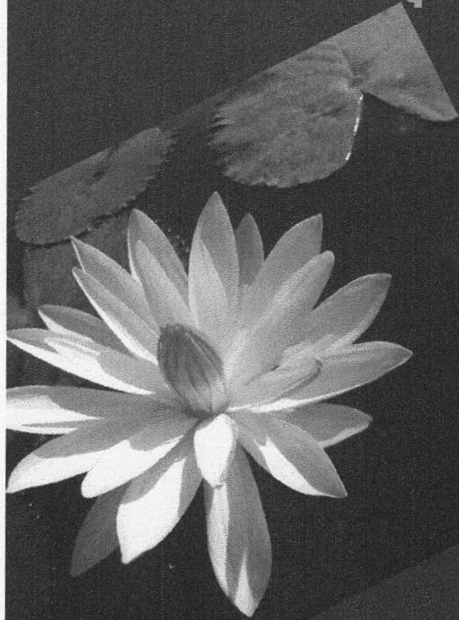

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

อะไรคือความสุขในที่ทำงาน

- สนุกกับสิ่งที่ตัวเองทำ
- ภูมิใจกับงานที่ตนทำ
- รู้ว่างานที่ตนเองทำนั้นมีความสำคัญ
- มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ
- มีคนเห็นคุณค่าของงานที่เราทำ
- มีพลังในการทำงาน
- รู้สึกสนุก มีความสุขในที่ทำงาน

(ลองตรวจสอบตัวเองว่ามีความรู้สึกเหล่านี้อยู่บ้างหรือไม่)

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

ความสุขในที่ทำงานของแต่ละบุคคลย่อม
แตกต่างกัน เพราะพื้นฐานทุกคน
แตกต่างกัน

สิ่งเดียวกันอาจทำให้หลาย ๆ คนมีความสุข
แต่หลาย ๆ คนอาจไม่มีความสุข

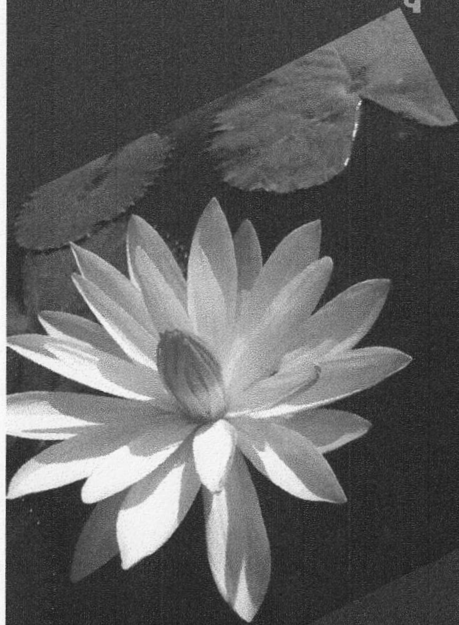
ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

ความสุขในที่ทำงานนั้นยืนยาว ความสุขไม่
สามารถ สร้างขึ้นในทันทีทันใด

ความสุขในที่ทำงานไม่ใช่ความสุขที่นี้ เดี่ยวนี้
แต่เป็นความสุขสำหรับวันพรุ่งนี้ ปีหน้า และอีก
สิบปีข้างหน้า

อาจจะมีบางวันเรารู้สึกเบื่อหน่าย หรือวันที่แย ๆ
บ้าง

แต่หมายถึง เรามีความสุขมากกว่าความทุกข์

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

คนที่มีความสุขในที่ทำงานไม่ใช่เป็นคน
ที่เบิกบาน ครื้นเครง สนุกสนานไปทั่ว

คนที่มีความสุขในที่ทำงานอาจจะเป็นคน
ที่เงียบ ดูเครียด

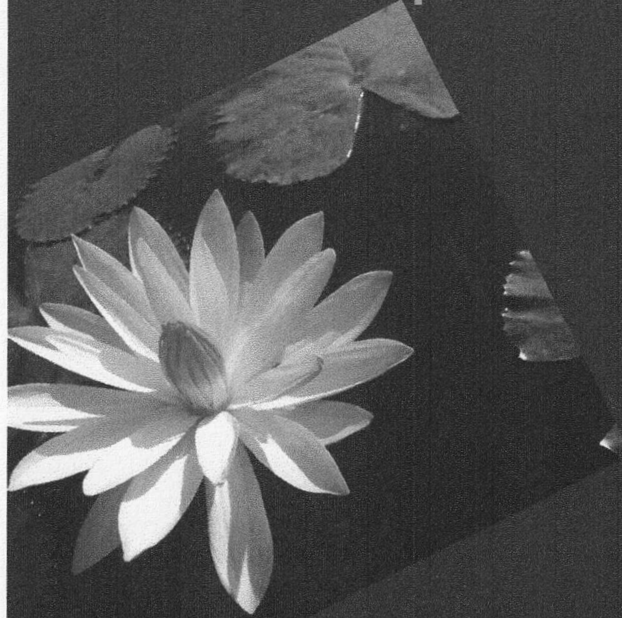
แต่มีความสุขกับงานที่ตนทำ

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

ปัจจัยหลัก

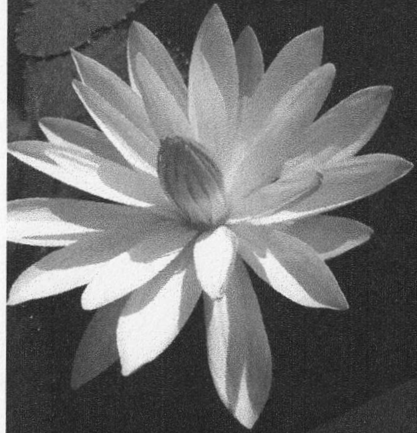
1. งาน
2. วัฒนธรรมการทำงาน
3. ปัจจัยแวดล้อม
4. ภาวะผู้นำ

ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

8 วิธี ในการส่งเสริมความสุขในที่ทำงาน

1. การมองในแง่ดี
2. การแสดงความขอบคุณ
3. ให้เกียรติ
4. พัฒนาตนเองทางการพูด
5. ปลอดภัย
6. มีความสุขหรือเพลิดเพลินกับสิ่งที่ทำ
7. มองมุมใหม่
8. การสร้างความสุขจากสิ่งที่เราทำได้ดี

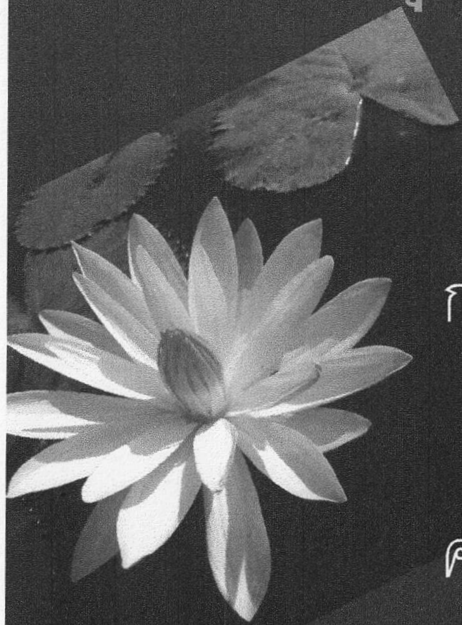

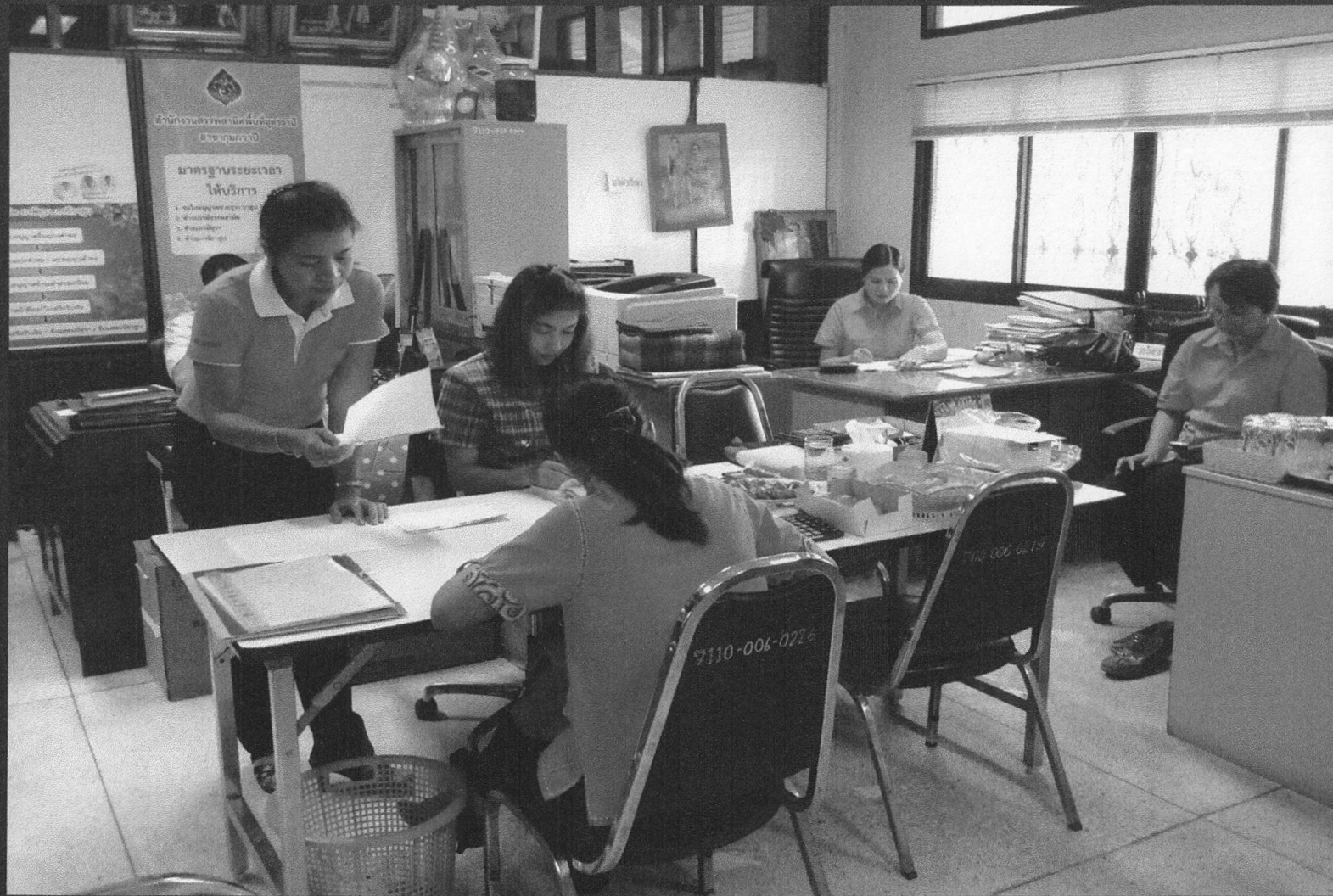
ความสุขในที่ทำงาน (Happy workplace)

ความสุข ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญใน
การดำรงชีวิต

• ความสุขในที่ทำงาน คือ ความสุขของ
คนทำงาน

การที่คนทำงานมีความสุขเป็นปัจจัยที่
ทำให้องค์กร ประสบความสำเร็จ

ขอให้ทุก ๆ คน มีความสุขกับการทำงานในทุก ๆ วัน

การทำงานอย่างมีความสุข

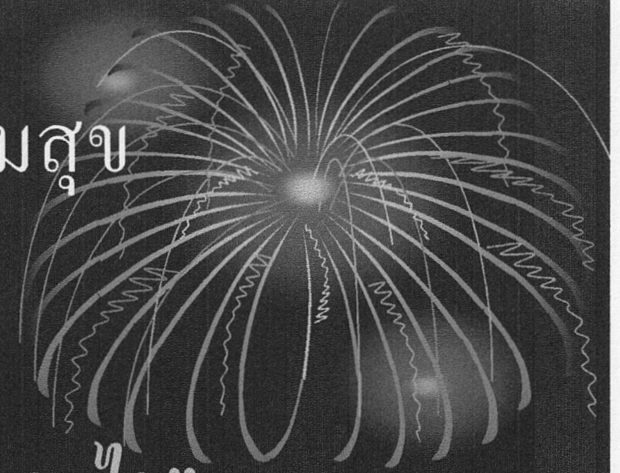
โดย

นายสุรจิต วิชชวรรณ

ปลัดจังหวัดภูเก็ต รักษาราชการแทน

ปลัดจังหวัดตรัง

กลยุทธ์การทำงานให้มีความสุข

“การมีชีวิตอยู่ของมนุษย์ อยู่เพื่ออะไร”

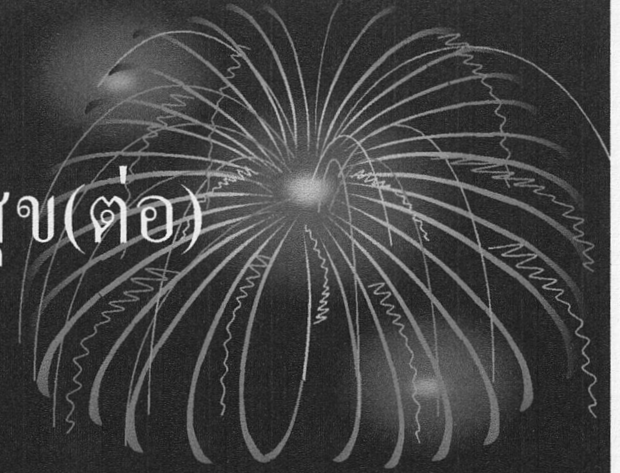
อยู่เพื่อการทำงาน ใช่หรือไม่ ???

(ถ้าใช่)

“งานคือชีวิต ชีวิตคืองาน”

(ถูกหรือผิด)

กลยุทธ์การทำงานให้มีความสุข(ต่อ)

ถามต่อไปว่า แล้วงานที่ทำเลือกได้ไหม ???

@ เลือกได้ (แต่อาจไม่เพียงพอ)

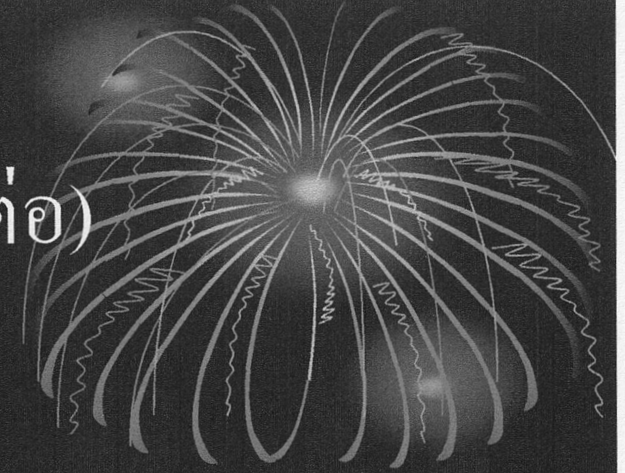
@ อาจเลือกได้ (แต่ไม่พอใจ)

@ เลือกไม่ได้ (แต่จำใจทำ)

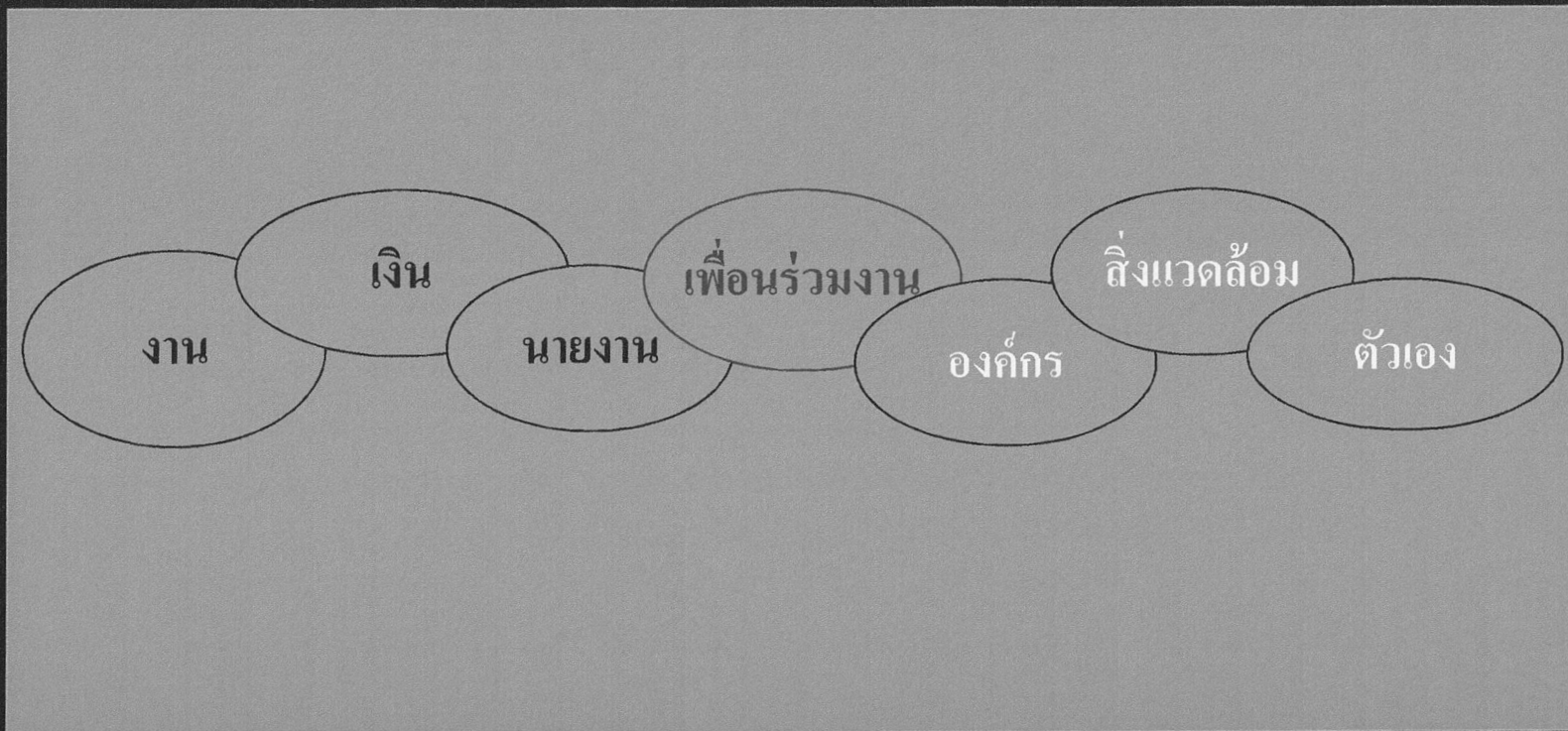
“แล้วจะทำงานอย่างไรให้มีความสุขกับการทำงาน”

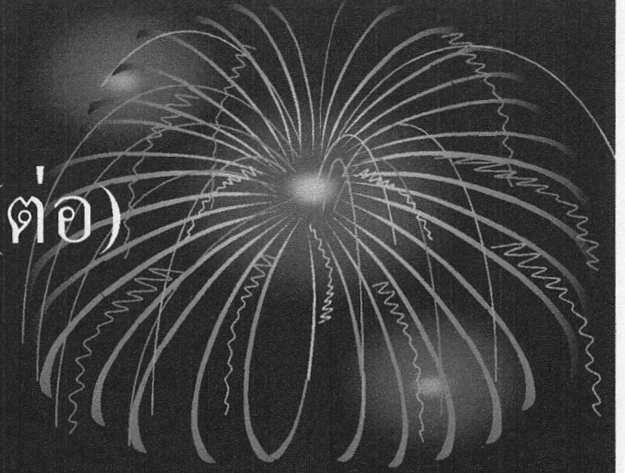
การทำงานให้มีความสุข(ต่อ)

ต้องหันมาคิดว่าปัจจัยที่มีผลต่อการทำงาน มีอะไร

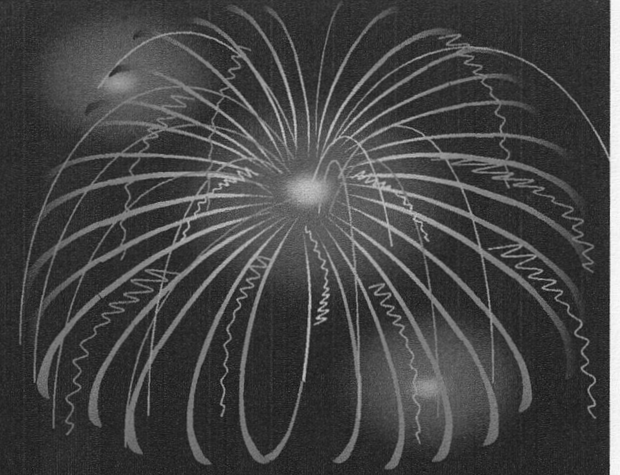
การทำงานให้มีความสุข(ต่อ)

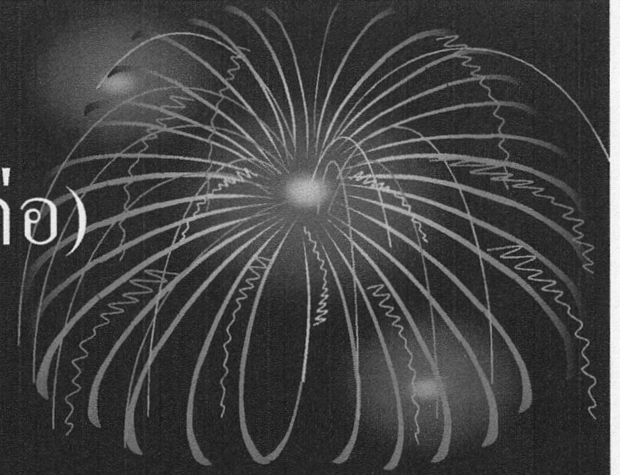
- ธรรมชาติของมนุษย์
- 1. มนุษย์มีกิเลส
- 2. มนุษย์มีตัณหา
- 3. มนุษย์มีความชั่ว
- 4. มนุษย์มีความดี

ธรรมชาติของมนุษย์(ต่อ)

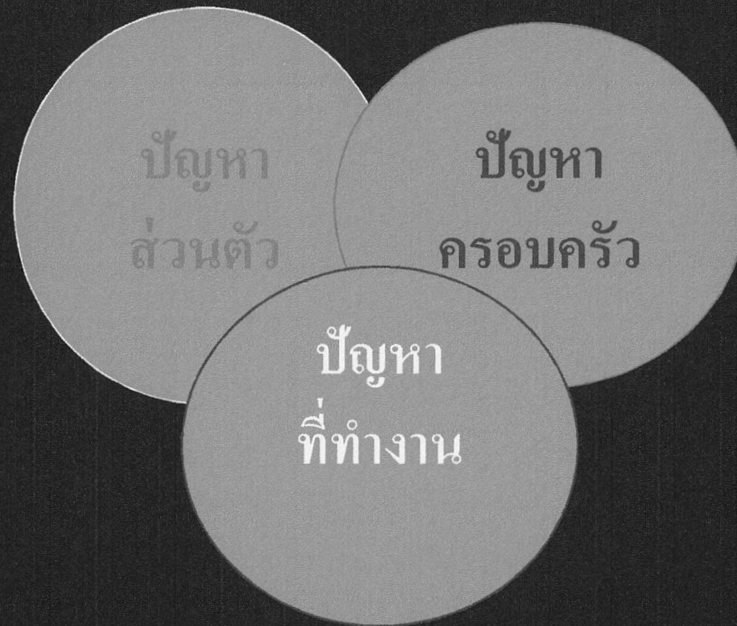
- 5. มนุษย์มีคุณธรรม
- 6. มนุษย์มีปัญหาชีวิตหรือมีความทุกข์
- 7. มนุษย์มีการเรียนรู้

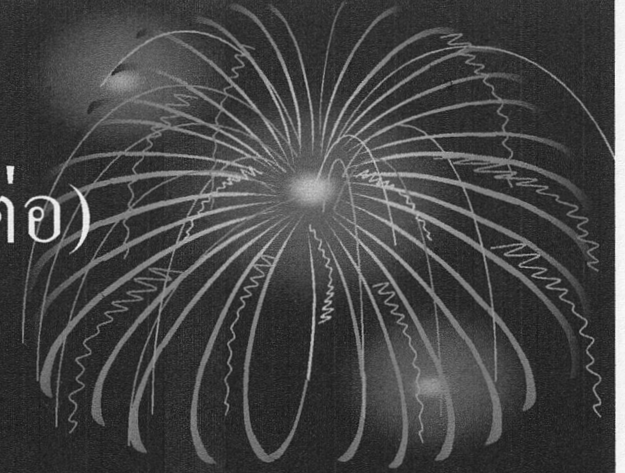
การทำงานให้มีความสุข(ต่อ)

ปัญหาที่ทำให้การทำงานไม่มีความสุข

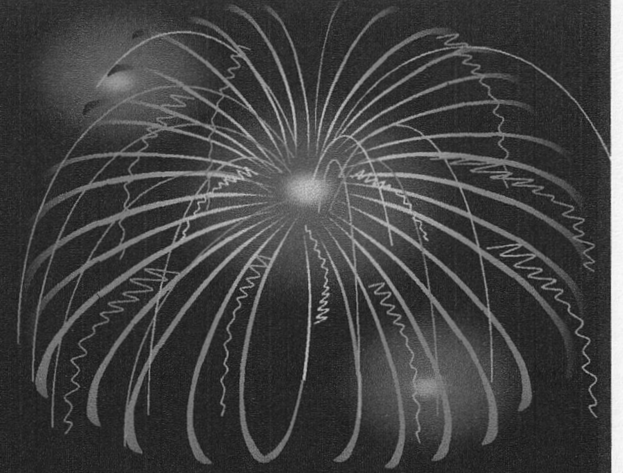
การทำงานให้มีความสุข(ต่อ)

พฤติกรรมที่มีผลต่อการทำงาน

1. นึกถึงแต่ผลตอบแทนเป็นวัตถุ(เงิน)มากเกินไป
2. เห็นแก่ตัว นึกถึงแต่ผลประโยชน์ส่วนตัว
3. มีความต้องการที่ไม่อยู่บนความเป็นจริงของตนเอง
4. มีความรักตัวเองมากเกินไปในทางที่ผิด เช่น กลัวตัวเองลำบาก กลัวว่าจะไม่มีความสุข

การทำงานให้มีความสุข(ต่อ)

5. มีความอยากไม่มีที่สิ้นสุด

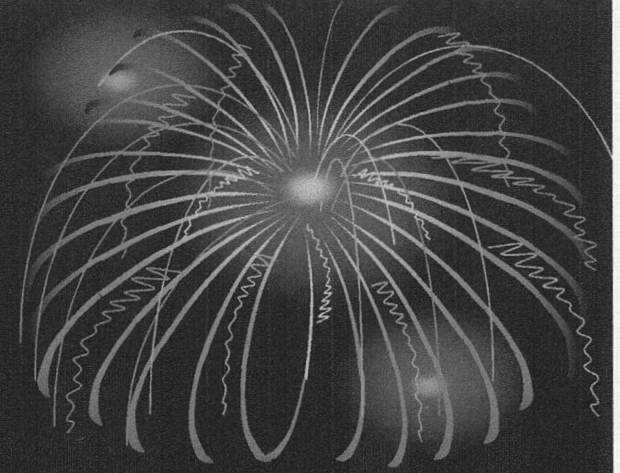
6. “บ้าอึดตา” หรือติดยึดมากเกินไป

7. ขาดความสุนทรีย์ในอารมณ์ (ขาดอารมณ์ขัน)

และมองโลกในแง่ร้าย

8. ปรับตัวยาก

ความสุขในการทำงาน

ความสุขในการทำงานคือ ?

1. การมีเพื่อนร่วมงานที่ดี มีความสามัคคีในหน่วยงาน
2. มีเพื่อนร่วมงานที่เข้าใจกัน และคอยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
3. มีผู้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ สุจริตยุติธรรม
4. การที่มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง “อโรภยา ปรมมา ตาภา”
5. ไม่มีหนี้สินและมีเงินใช้
6. มีครอบครัวที่ดี

Happy 8

- Happy 8 คือ ?

เครื่องมือหนึ่งในการสร้างความสุขในชีวิตของคนทำงาน ประกอบด้วย

1. Happy Body (สุขภาพดี)
2. Happy Heart (น้ำใจงาม)
3. Happy Soul (ทางสงบ)
4. Happy Relax (ผ่อนคลาย)

Happy 8(ต่อ)

5. Happy Brain (หาความรู้)
6. Happy Money (ปลอดหนี้)
7. Happy Family (ครอบครัวดี)
8. Happy Society (สังคมดี)

“เราไม่ควรจมจ่อมอยู่กับปัญหา ไม่แบกปัญหาให้หนักอก”

ศิลปะในการคลองตัวแบบสัตว์ 4 ประเภท”

“อดทนเหมือนอูฐ ไม่พุดเหมือนปลา ชื่อสัตว์เหมือนหมา โง่เหมือนควาย”

1. จงเป็นเหมือนอูฐ หมายถึง ในการทำงานบริหาร ต้องอาศัยความอดทน ทนฟัง ทนบ่นหรือด่าว่า บางครั้งต้องนับ 1-1,000 เพื่อเก็บอารมณ์ ห้ามโต้ตอบ หรืออย่างไรก็ตามอารมณ์ของลูกค้า เรียกว่า เค้าว่าอะไรมาก็ยิ้มรับ และทำได้เพียงรับฟังแต่โดยดีเท่านั้น

ศิลปะในการคลองตัว(ต่อ)

2. จงเป็นเหมือนปลา หมายถึง บางครั้งการนิ่งเงียบ ไม่เอ่ยปากพูดอะไร ก็จะเป็นการดี เช่น ถ้าเจอลูกค้าที่ไม่มีเหตุผล และไม่เปิดใจรับฟังข้อมูล ชี้แจงใด ๆ การปล่อยให้เค้าได้ระบายอารมณ์ พูดในสิ่งที่อัดอั้นตันใจของเค้า นั่นก็ดีไปอีกแบบหนึ่ง คนบางคน เวลาที่ไม่พอใจหรือมีอะไรไม่ได้ดังใจขึ้นมา ก็เพียงต้องการให้ได้ระบาย ฉะนั้น ถ้าเราทำตัวเป็นผู้ฟังที่ดี ก็ไม่เห็นเสียหายอะไร ดีกว่าจะโกต้อปากต่อคำให้เรื่องบานปลาย ลำนวนไทยที่ว่า “พูดไปสองไพเบี้ย นิ่งเสียตำลึงทอง” ยังใช้ได้

ศิลปะในการคลองตัว (ต่อ)

3. จงเป็นเหมือนหมา หมายถึง ต้องทำงานอย่างซื่อสัตย์ สุจริตต่อลูกค้า หรือองค์กร เพราะถ้ารักจะทำงานต้องอย่าลืมว่า จะต้องพร้อมเสมอ การนำเสนอสิ่งดี ๆ ต่อนายย่อมถูกต้องเสมอ ต้องแสดงความจริงใจในการบริการและความซื่อสัตย์ในการทำงาน ให้ลูกค้าเห็นว่าเรามี “Service Mind”

ศิลปะในการคลองตัว (ต่อ)

4. จงเป็นเสมือนควาย หมายความว่า คนเรามักจะมองว่า ควายเป็นสัตว์ที่โง่ แต่บางครั้งการทำงาน เราเองบางครั้งต้องทำเป็นโง่บ้าง เพื่อให้ลูกค้าของเราดูฉลาดขึ้น ถ้าเจอลูกค้าที่ซอแสดงออก อวดรู้ ูโน่น ูนี้ จี้ไม้ ชอบโอ้อวด คนพวกนี้ชอบแสดงภูมิปัญญาของตนเองให้คนอื่นเขารู้ จะเป็นไรไปสิ่งที่เค้าพูดออกมานั้น คุณก็รู้ไม่น้อยหรือมากกว่าด้วยซ้ำ แต่การแสดงโง่บางครั้งก็สามารถทำให้คนอื่นรู้สึกดีได้ หรือการแสดงโง่ก็สามารถทำให้คนบางคนรู้สึกภูมิใจ จนอาจทำให้งานบริการของเราดีก็เป็นได้

การทำงานให้มีความสุข(ต่อ)

ยึดหลักพรหมวิหาร 4

1. เมตตา มีความรักใคร่ กลมเกลียวกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
2. กรุณา คือ การช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
3. มุทิตา คือการแสดงความยินดีกับเพื่อนร่วมงาน
4. อุเบกขา คือการวางใจเป็นกลาง ไม่อิจฉาริษยา

การทำงานให้มีความสุข

ยึดหลักคุณธรรม 4 ประการ

1. การรักษาความลับ ความจริงใจต่อตัวเองและผู้อื่น
2. การรู้จักข่มใจตนเอง ให้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในความลับ ความดีนั้น
3. การอดทน อดกลั้นและอดออม ไม่ประพฤติล่วงความลับสุจริต
4. การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนน้อย เพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่

ศิลปะแห่งการทำงานอย่างมีความสุข

- (อย่าทำ) 28 อย่างที่จะทำให้ใจ(28 อย่าง)

อย่าทำงานจนป่วยตาย

อย่าหลงเสน่ห์หีบบายมูข

อย่ามีความสุขที่ผิดศีลธรรม

อย่าจำแต่เรื่องเลวร้าย

อย่าสบายจนเคยตัว

อย่ากลัวที่จะก้าวไปข้างหน้า

อย่าบ้ำฟังคำคนสอพลอ

อย่ารอให้พระเจ้ามาช่วย

อย่ารวบรวบความฉ้อฉล

อย่าเป็นคนเห็นแก่ได้

อย่าใช้คนไม่เหมาะกับงาน

อย่าปากหวานจนเสียระบบ

อย่าคบคนมองโลกในแง่ร้าย อย่าขายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

หากำตอบได้หรือยังว่า “จะทำงานอย่างไรให้มีความสุข”

ขอให้โชคดี มีโชค อย่าทุกข์โศกกับเรื่องเหลวไหล

เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้ สาธุ